

Nr 8.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten, m. m.; given Stockholms slott den 20 december 1940.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten samt
- 2) lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning.

GUSTAF.

Thorwald Bergquist.

Förslag

till

Lag**angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915
(nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten.**

Härigenom förordnas, *dels* att 3—5 §§, 6 § 1 och 2 mom. samt 11 § lagen den 21 september 1915 om behörighet att utöva läkarkonsten¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* att 6 § 3 mom. samma lag skall upphöra att gälla:

3 §.

Har legitimerad läkare genom utslag, som mot honom äger laga kraft, för brott, som han förövat under utövning av läkarkonsten, dömts till straffarbete eller svårare straff eller enligt 14 kap. 9, 12, 13, 17, 27 eller 33 §, 15 kap. 9, 14 eller 15 a § eller 18 kap. 6, 8, 8 a eller 9 § strafflagen, 12 § lagen om avbrytande av havandeskap eller 8 § lagen om sterilisering till fängelse eller, där han innehaft sådan läkarbefattning, att brott i tjänsten bestraffas såsom brott av ämbetsman, i annat fall än nyss sagts för brott, som han förövat under utövning av läkarkonsten, gjort sig förfallen till avsättning från befattningen eller mistning därav på viss tid

eller fällts till ansvar enligt 7 § här nedan,

skall medicinalstyrelsen, såvida läkaren finnes hava genom vad han sålunda låtit komma sig till last visat sig ovärdig det förtroende, en läkare bör äga, eller oförmögen att nöjaktigt utöva sin konst, för viss tid, ej över tio år, eller för alltid återkalla hans legitimation; dock att för läkare, som blivit av Konungen eller av medicinalstyrelsen utnämnd till läkarbefattning, legitimationen ej må återkallas, så länge han innehar befattningen, samt att, där dylik läkare dömts till suspension, legitimationen må återkallas allenast för suspensionstiden.

Där läkare — — — utöva läkarkonsten.

4 §.

Varder legitimerad läkare på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet ur stånd att nöjaktigt utöva läkarkonsten, skall legitimationen av medicinalstyrelsen ofördröjligen återkallas; dock att, där han innehar läkarbefattning, vartill han blivit utnämnd av Konungen eller av medicinalstyrelsen, legitimationen må återkallas allenast för tid, under vilken han av nämnda anledning åtnjuter tjänstledighet eller eljest icke uppehåller sin befattning. Tillfrisknar han eller upphör eljest förhållande, som föranlett legitimationens återkallande, må han ånyo vinna legitimation.

Föreligger grundad — — — styrelsen bestämmer.

Läkare, som — — — sin befattning.

¹ Senaste lydelse av 3 och 5 §§ se SFS 1938:320 samt av 4 § se SFS 1932:54.

5 §.

Har någon, som är behörig att utöva läkarkonsten, dömts till straffarbete eller svårare straff eller enligt 14 kap. 9, 12, 13, 17, 27 eller 33 §, 15 kap. 9, 14 eller 15 a § eller 18 kap. 6, 8, 8 a eller 9 § strafflagen, 12 § lagen om avbrytande av havandeskap eller 8 § lagen om sterilisering till fängelse eller till ansvar för förseelse, som i 7 § här nedan sägs, eller har innehavare av sådan läkarbefattning, att brott i tjänsten bestraffas såsom brott av ämbetsman, gjort sig förfallen till avsättning från befattningen eller mistning därav på viss tid, skall domstolen till medicinalstyrelsen insända protokoll och utslag i målet.

Har någon — — — hos Konungen.

6 §.

1 mom. Om någon, som enligt 1 § varit behörig att utöva läkarkonsten men ej längre äger sådan behörighet, mot ersättning utövar läkarkonsten, straffes med dagsböter, dock ej under fem. Sker det yrkesmässigt, må straffet kunna höjas till fängelse i högst ett år.

Lag samma — — — utöva läkarkonsten.

2 mom. Om någon, som ej är eller varit behörig till läkarkonstens utövning, mot ersättning behandlar venerisk sjukdom, tuberkulos, kräftsjukdom eller sådan smittsam sjukdom, till förekommande av vars införande i eller utbredning inom riket Konungen meddelat särskilda föreskrifter, eller företager hypnotisk behandling eller behandling under allmän bedövning, straffes med dagsböter, dock ej under fem. Sker det yrkesmässigt, må straffet kunna höjas till fängelse i högst ett år.

Utövas eljest läkarkonsten av någon, som ej är eller varit därtill behörig, och sker det yrkesmässigt; då skall, där behandlingen varit av beskaffenhet att medföra fara till liv eller hälsa för den behandlade, dömas till dagsböter, dock ej under fem.

11 §.

Böter, som efter denna lag ådömas, tillfalla kronan.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Lag**om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut
från tjänstgöring å apoteksinrättning.**

Härigenom förordnas som följer:

Varder apoteksinnehavare eller å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet ur stånd att nöjaktigt tjänstgöra å apoteksinrättning, skall medicinalstyrelsen ofördröjligen avstänga honom från sådan tjänstgöring, intill dess han inför styrelsen styrker, att han åter är i stånd att tjänstgöra.

Föreligger grundad anledning till antagande, att apoteksinnehavare eller å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat av skäl, som i första stycket sägs, är ur stånd att nöjaktigt tjänstgöra å apoteksinrättning, äger medicinalstyrelsen förordna, att han skall undergå läkarundersökning för avgörande, huru därmed sig förhåller. Angående sådan undersökning har medicinalstyrelsen att meddela närmare föreskrifter. Motsätter han sig undersökning, är vederbörande polismyndighet pliktig att på begäran av den, som har att förrätta undersökningen, lämna erforderlig handräckning. I avvaktan på att undersökning kommer till stånd må medicinalstyrelsen avstänga den, som skall undersökas, från tjänstgöring för den tid styrelsen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Genom denna lag upphäves kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 509) angående avstängning i vissa fall av farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 1 november 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning inom justitie- och socialdepartementen anför t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Bergquist:

I skrivelse den 4 juni 1940 har medicinalstyrelsen hemställt, att bestämmelser måtte meddelas av innehåll, att styrelsen skulle äga rätt att påkalla undersökning av apoteksinnehavares ävensom å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekares eller farmacie kandidats sinnesbeskaffenhet, då grundad anledning föreläge till antagande, att vederbörande på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet, orsakad av missbruk av alkohol, morfin eller dylikt medel, vore ur stånd att nöjaktigt fullgöra sina åligganden.

Jag anhåller att nu få upptaga denna framställning till behandling och vill därvid inledningsvis redogöra för vissa bestämmelser i gällande författningar, vilka i förevarande sammanhang äro av intresse.

Gällande författningsbestämmelser.

I 1 § *instruktionen för medicinalstyrelsen den 19 december 1930 (nr 441)* föreskrives, att det åligger medicinalstyrelsen att, i enlighet med instruktionen och i övrigt gällande föreskrifter samt i den mån bestämmelserna angående den militära hälso- och sjukvården ej annat föranleda, utöva högsta tillsynen över den allmänna hälso- och sjukvården i riket. Till medicinalstyrelsens inseende över apoteksväsendet hör, enligt 5 § i instruktionen, bland annat, att vaka över att apoteksföreståndare och deras medhjälpare fullgöra vad dem enligt gällande föreskrifter åligger.

Enligt *lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten* tillkommer sådan behörighet, bland andra, den, som vunnit legitimation som läkare (legitimerad läkare) [1 § 1)], samt den, som, utan att vara legitimerad läkare, innehar läkarbefattning, vartill han blivit av Konungen utnämnd [1 § 2)]. I 2 § meddelas bestämmelser om sättet för vinnande av legitimation och i 3 § angivas vissa fall, då legitimation på grund av läkaren ådömd bestraffning skall återkallas. 4 § innehåller ytterligare bestämmelser om återkallelse av legitimation. Enligt första stycket skall, om legitimerad läkare på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet, orsakad av missbruk av alkohol, morfin eller dylikt medel, blir

ur stånd att nöjaktigt utöva läarkonsten, legitimationen ofördröjligen återkallas av medicinalstyrelsen. Där läkaren innehar läkarbefattning, vartill han blivit utnämnd av Konungen eller av medicinalstyrelsen, må dock legitimationen återkallas allenast för tid, under vilken han av nämnda anledning åtnjuter tjänstledighet eller eljest icke uppehåller sin befattning. Tillfrisknar han eller upphör eljest förhållande, som föranlett legitimationens återkallande, må han ånyo vinna legitimation. Föreligger grundad anledning till antagande, att legitimerad läkare av skäl, som i 4 § första stycket sägs, är ur stånd att nöjaktigt utöva läarkonsten, äger medicinalstyrelsen jämlikt 4 § andra stycket förordna, att han skall undergå läkarundersökning för avgörande, huru därmed förhåller sig. Angående sådan undersökning har medicinalstyrelsen att meddela närmare föreskrifter. Motsätter han sig undersökning, är vederbörande polismyndighet pliktig att på begäran av den, som har att förrätta undersökningen, lämna erforderlig handräckning. I avvaktan på att undersökning kommer till stånd må medicinalstyrelsen återkalla legitimationen för den tid styrelsen bestämmer. Läkare, som avses i 1 § 2), är jämlikt 4 § tredje stycket ej behörig att utöva läarkonsten under tid, då han av anledning, som omförmäles i sistnämnda paragraf, icke uppehåller sin befattning.

Motsvarighet till föreskrifterna i 4 § första stycket av 1915 års lag finnes beträffande apoteksväsendet i två författningar. Enligt 7 § *kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 508) om föreståndarskap å apotek* skall medicinalstyrelsen, om apoteksinnehavare på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet, orsakad av alkohol, morfin eller dylikt medel, blir ur stånd att nöjaktigt förestå apoteket, ofördröjligen avstänga honom från tjänstgöring, intill dess han med läkarintyg styrker, att han åter är i stånd att utöva föreståndarskapet, samt förordna behörig och lämplig person att under tiden för den avstängdes räkning förestå apoteket. — Enahanda bestämmelser rörande avstängning från tjänstgöring finnas beträffande å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat upptagna i *kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 509) angående avstängning i vissa fall av farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning*.

Någon motsvarighet till bestämmelserna i 4 § andra stycket av 1915 års lag rörande möjlighet för medicinalstyrelsen att föranstalta om läkarundersökning finnes däremot icke i nyssnämnda två kungörelser. I den skrivelse av den 20 juni 1935 från medicinalstyrelsen, vari hemställan om kungörelsernas utfärdande gjordes, hade emellertid föreslagits, att bestämmelser, motsvarande de i 4 § andra stycket av 1915 års lag upptagna, måtte utfärdas. Sistnämnda förslag bifölls dock icke, såsom av det föregående framgår, av Kungl. Maj:t.

I förevarande sammanhang torde böra anmärkas stadgandet i 28 § 1 mom. *sinnessjuklagen den 19 september 1929 (nr 321)*, enligt vilket, om av någons uppträdande uppenbarligen finnes framgå, att han är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, och anledning är till antagande, att han är sinnessjuk, polismyndighet må föranstalta om hans intagande för observation å sinnessjukhus.

Slutligen må omnämnas, att skyldighet att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning finnes föreskriven beträffande lärare i kungörelse den 22 februari 1935 (nr 52) samt i fråga om tjänsteman, tillhörande den civila statsförvaltningen, i kungörelse den 18 juli 1935 (nr 459).

Framställning från medicinalstyrelsen.

I den förut omförmälda skrivelsen den 4 juni 1940 har medicinalstyrelsen anført, bland annat, att styrelsen endast hade begränsad möjlighet att konstatera, huruvida en apoteksinnehavare lede av sådan rubbning i sitt själs-tillstånd, som omförmäldes i 7 § kungörelsen den 21 augusti 1935, nr 508. Den styrelsen tillkommande inspektionsrätten beträffande apoteken vore nämligen härvid icke tillfyllestgörande. Vidare erbjöde sinnessjuklagen blott i särskilda fall möjlighet att föranstalta om sinnesundersökning. Fall hade förekommit, där det visat sig synnerligen olämpligt, att styrelsen icke ägde rätt att påkalla undersökning av apoteksinnehavares sinnesbe-schaffenhet, då grundad anledning förelåge till antagande, att apoteksinne-havaren av skäl, som omförmäldes i 7 § av kungörelsen, vore ur stånd att nöjaktigt förestå apoteket. Med hänsyn därtill borde styrelsen erhålla en dylik rätt. Beträffande läkare hade sådan rätt redan tillagts styrelsen genom en år 1932 vidtagen ändring i 1915 års lag, och någon omständighet, som i förevarande avseende skulle betinga olikhet mellan läkare och apotekare, vilka båda grupper vore styrelsen underlydande, torde icke förefinnas.

Medicinalstyrelsen har därför, såsom förut nämnts, hemställt, att be-träffande apoteksföreståndare måtte meddelas bestämmelser i enlighet med vad om legitimerade läkare stadgas i 4 § andra stycket av 1915 års lag, därvid dock i stället för återkallande av legitimation borde föreskrivas avstängning från utövande av föreståndarskapet. Vad som sagts om apoteksföreståndare syntes enligt medicinalstyrelsens mening böra göras tillämpligt jämväl be-träffande å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare och farmacie kandidat.

Yttranden över medicinalstyrelsens framställning.

Över medicinalstyrelsens framställning hava yttranden avgivits av apote-karsocietetens direktion samt centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund.

Apotekarsocietetens direktion förklarar sig i princip ej hava något att erinra mot bifall till medicinalstyrelsens förslag men ifrågasätter, huruvida något verkligt behov föreligger att nu hos riksdagen göra framställning om utfär-dande av bestämmelser i förslaget syfte särskilt för apotekarkåren tillhörande personal.

Centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund framhåller vikten av att medicinalstyrelsen erhåller den begärda rätten att vidtaga åtgärder för att konstatera, huruvida sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet föreligger. Apoteksföreståndares avstängning från sin yrkesutövning borde

emellertid icke ske enbart genom avstängning från utövande av föreståndarskap, enär han därmed icke miste rätten att tjänstgöra å apoteksinrättning, utan även genom avstängning från rätt till sådan tjänstgöring.

**Departement-
chefen.**

Av den förut lämnade redogörelsen för gällande rätt framgår, att medicinalstyrelsen äger förordna, att legitimerad läkare skall undergå läkarundersökning, därest grundad anledning föreligger till antagande, att han på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet, orsakad av missbruk av alkohol, morfin eller dylikt medel, är ur stånd att nöjaktigt utöva läkar-konsten. Medicinalstyrelsen äger däremot icke motsvarande befogenhet såvitt angår apoteksinnehavare och farmaceuter. Styrelsen har emellertid nu framhållit, att det i vissa fall visat sig synnerligen olämpligt, att styrelsen saknat dylik befogenhet, samt hemställt om erforderliga författningsändringar. Denna hemställan har i princip tillstyrkts i de i ärendet avgivna yttrandena.

Då behov av bestämmelser i ämnet synes mig föreligga, vilka bestämmelser torde böra givas lags natur, har jag låtit utarbета ett förslag till lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning. Däri har såsom ett första stycke upptagits motsvarighet till gällande bestämmelser om avstängning i 7 § kungörelsen den 21 augusti 1935, nr 508, ävensom i kungörelsen av samma dag, nr 509. Då emellertid den nuvarande formuleringen av dessa bestämmelser — vilken återfinnes jämväl i 4 § första stycket i 1915 års lag — i vissa fall givit anledning till felaktig tolkning, synes ändring därav böra vidtagas. Jag anser dock, att ändringen icke bör inskränkas till en jämkning av formuleringen utan att saklig ändring bör göras av sådan innebörd, att avstängning från tjänstgöring skall äga rum — förutom vid sinnessjukdom — vid varje rubbning i själstillståndet, på grund varav apoteksinnehavare eller å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat blivit ur stånd att nöjaktigt tjänstgöra, och icke, såsom nu är fallet, blott vid sådan rubbning i själstillståndet, som orsakats av missbruk av alkohol, morfin eller dylikt medel. För att åstadkomma bättre kontroll har vidare den ändringen vidtagits, att den avstängde, om han vill visa, att han åter är i stånd att tjänstgöra, skall styrka detta »inför styrelsen», d. v. s. med av medicinalstyrelsen godtagbar bevisning; för närvarande föreskrives endast, att bestyrkandet skall ske »med läkarintyg». Det må anmärkas, att nu ifrågavarande stycke givits sådan formulering, att apoteksinnehavare avstänges icke endast från utövande av föreståndarskap utan över huvud från rätt att tjänstgöra å apoteksinrättning. I ett andra stycke i nu ifrågavarande lagförslag har därefter, i nära anslutning till föreskrifterna i 4 § andra stycket i 1915 års lag, stadgats befogenhet för medicinalstyrelsen att i vissa fall föranstalta om läkarundersökning för utrönande av sinnesbeskaffenheten hos apoteksinnehavare eller farmaceut. — Kungörelsen den 21 augusti 1935, nr 509, synes böra upphävas genom den nya lagen. Erforderlig ändring av 7 § kungörelsen av nyssnämnda dag, nr 508, torde böra vidtagas i administrativ ordning.

I förevarande sammanhang har, för att vinna likformighet, ändring vid-

tagits i 4 § första stycket av 1915 års lag. I denna lag hava vidare verkställtss vissa av nytillkommen lagstiftning föranledda, i huvudsak formella jämkningar. 6 § 1 och 2 mom. hava sålunda ändrats med hänsyn till dagsbotssystemets införande. I 11 § har vidtagits en ändring, som betingats av nu gällande stadganden rörande verkställighet av bötesstraff. 6 § 3 mom. och 9 § hava upphävts, vilket föranletts av 1938 års lagstiftning om sammanträffande av brott. Upphävandet av 9 § innefattar visserligen en mindre saklig ändring, men någon anledning att i 1915 års lag bibehålla en särbestämmelse i förevarande hänseende synes icke föreligga.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över inom socialdepartementet upprättade förslag till

1) *lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten samt*

2) *lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning,*

av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 rege-
ringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bertha Klemedtson.

Förslag

till

Lag

angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915
(nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten.

Härigenom förordnas, *dels* att 4 §, 6 § 1 och 2 mom. samt 11 § lagen den 21 september 1915 om behörighet att utöva läkarkonsten¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* att 6 § 3 mom. och 9 § samma lag skola upphöra att gälla:

4 §.

Varder legitimerad läkare på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet ur stånd att nöjaktigt utöva läkarkonsten, skall legitimationen av medicinalstyrelsen ofördröjligen återkallas; dock att, där han innehar läkarbefattning, vartill han blivit utnämnd av Konungen eller av medicinalstyrelsen, legitimationen må återkallas allenast för tid, under vilken han av nämnda anledning åtnjuter tjänstledighet eller eljest icke uppehåller sin befattning. Tillfrisknar han eller upphör eljest förhållande, som föranlett legitimationens återkallande, må han ånyo vinna legitimation.

Föreligger grundad — — — styrelsen bestämmer.

Läkare, som — — — sin befattning.

6 §.

1 mom. Om någon, som enligt 1 § varit behörig att utöva läkarkonsten men ej längre äger sådan behörighet, mot ersättning utövar läkarkonsten, straffes med dagsböter, dock ej under fem. Sker det yrkesmässigt, må straffet kunna höjas till fängelse i högst ett år.

Lag samma — — — utöva läkarkonsten.

2 mom. Om någon, som ej är eller varit behörig till läkarkonstens utövning, mot ersättning behandlar venerisk sjukdom, tuberkulos, kräftsjukdom eller sådan smittsam sjukdom, till förekommande av vars införande i eller utbredning inom riket Konungen meddelat särskilda föreskrifter, eller företager hypnotisk behandling eller behandling under allmän bedövning, straffes med dagsböter, dock ej under fem. Sker det yrkesmässigt, må straffet kunna höjas till fängelse i högst ett år.

Utövas eljest läkarkonsten av någon, som ej är eller varit därtill behörig, och sker det yrkesmässigt; då skall, där behandlingen varit av beskaffenhet att medföra fara till liv eller hälsa för den behandlade, dömas till dagsböter, dock ej under fem.

¹ Senaste lydelse av 4 § se SFS 1932: 54.

11 §.

Böter, som efter denna lag ådömas, tillfalla kronan.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Lag

**om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut
från tjänstgöring å apoteksinrättning.**

Häri genoms förordnas som följer:

Varder apoteksinnehavare eller å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet ur stånd att nöjaktigt tjänstgöra å apoteksinrättning, skall medicinalstyrelsen ofördröjligen avstånga honom från sådan tjänstgöring, intill dess han inför styrelsen styrker, att han åter är i stånd att tjänstgöra.

Föreligger grundad anledning till antagande, att apoteksinnehavare eller å apoteksinrättning anställd legitimerad apotekare eller farmacie kandidat av skäl, som i första stycket sägs, är ur stånd att nöjaktigt tjänstgöra å apoteksinrättning, äger medicinalstyrelsen förordna, att han skall undergå läkarundersökning för avgörande, huru därmed sig förhåller. Angående sådan undersökning har medicinalstyrelsen att meddela närmare föreskrifter. Motsätter han sig undersökning, är vederbörande polismyndighet pliktig att på begäran av den, som har att förrätta undersökningen, lämna erforderlig handräckning. I avvaktan på att undersökning kommer till stånd må medicinalstyrelsen avstånga den, som skall undersökas, från tjänstgöring för den tid styrelsen bestämmer.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Genom denna lag upphäves kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 509) angående avstängning i vissa fall av farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
19 november 1940.*

Närvarande:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 12 november 1940 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 1 november 1940, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

1) lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten samt

2) lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av chefen för rättsavdelningen i socialdepartementet hovrättsrådet Sven Björkholm.

Förslagen föranledde endast följande erinran av lagrådet:

Enligt 9 § i 1915 års lag, jämförd med punkt 1 i övergångsbestämmelserna till lagen den 3 juni 1938 om ändring i vissa delar av strafflagen, skall, där tilltalad efter åtal fortsätter olovligt utövande av läkarkonsten, såsom särskilt brott anses vad han före varje åtal förbrutit. Upphävande av sagda paragraf skulle, åtminstone i vissa fall, medföra, att ett dylikt förfarande komme att bedömas allenast såsom enkel brottslighet och att således, vad angår böter, straffet icke finge överstiga 120 dagsböter, medan bötesmaximum vid flerfaldig brottslighet är 180 dagsböter. Denna följd av den föreslagna lagändringen är visserligen ej av större betydelse beträffande förseelser jämlikt 6 § 1 mom. och 2 mom. första stycket, enligt vilka lagrum fängelse ingår i straffsatsen, men är ägnad att väcka betänkligheter i fråga om förseelse, som avses i 6 § 2 mom. andra stycket. Sådan förseelse är — ehuru den måste anses vara av allvarlig beskaffenhet — icke belagd med högre straff än dagsböter. Med hänsyn härtill synes en inskränkning i möjligheten att i fall av tredska höja bötesstraffet utöver den för enkel brottslighet stadgade latituden icke böra genomföras, så framt ej på annat sätt sörjes för att verksamt straff kan ådömas. Lagrådet hemställer därför, att 9 § icke för närvarande måtte upphävas.

Ur protokollet:

G. Lindencrona.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 20 december 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Bergquist, lagrådets den 19 november 1940 avgivna utlåtande över de den 1 i samma månad till lagrådet remitterade förslagen till

1) *lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten samt*

2) *lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning.*

Efter redogörelse för utlåtandet anför föredraganden:

Med hänsyn till vad lagrådet erinrat torde tillsvidare böra anstå med upphävande av 9 § lagen om behörighet att utöva läkarkonsten. I förslaget till lag angående ändring i vissa delar av nämnda lag erfordras med anledning härav viss jämkning av ingressen.

I detta sammanhang anhåller jag att få anmäla ett annat till förevarande lagstiftning hörande spörsmål. Den 13 innevarande december anmälde chefen för justitiedepartementet lagrådets den 29 november 1940 avgivna utlåtande över, bland annat, förslag till lag om sterilisering. Lagrådet hade i utlåtandet *dels* hemställt, bland annat, att 8 § i sistnämnda lagförslag måtte erhålla sådan lydelse att den som verkställt sterilisering i strid med lagen eller mot bättre vetande till myndighet eller läkare avgivit falsk utsaga i ärende angående sterilisering eller överträtt vad i 6 § stadgades skulle dömas, där ej förseelsen eljest vore belagd med strängare straff, till dagsböter eller fängelse i högst ett år, *dels ock* anført, att, om berörda hemställan bifölles, den i 3 § lagen om behörighet att utöva läkarkonsten förekommande uppräkningsen av lagrum borde fullständigas genom omnämnande av 8 § lagen om sterilisering.

Lagrådets nyssnämnda hemställan har bifallits av Kungl. Maj:t. I anledning härav synes, på sätt lagrådet anført, i förevarande förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen om behörighet att utöva läkarkonsten böra införas jämväl ändring av 3 § i lagen av innebörd, att uppräkningsen av lagrum i paragrafen fullständigas genom omnämnande av 8 § lagen om sterilisering. Det sålunda föreslagna tillägget till 3 § läser erfordra ett motsvarande tillägg till 5 §. Nu angivna ändringar föranleda viss jämkning även av ingressen och ikraftträdelsebestämmelserna. Med hänsyn till att lagen om sterilisering

föreslagits skola träda i kraft den 1 juli 1941 synas även nu ifrågavarande lagförslag böra träda i kraft nämnda dag.

Föredraganden hemställer härefter, att förslagen till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten samt till lag om avstängning i vissa fall av apoteksinnehavare eller farmaceut från tjänstgöring å apoteksinrättning — förstnämnda lagförslag jämkat i enlighet med föredragandens anförande — måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ossian Larsson.